Karlovy university v Praze

ČESKÉ PRÁVO

ČASOPIS SPOLKU NOTÁŘŮ ČESKOSLOVENSKÝCH

ŘÍDÍ PROF. Dr. EM. SVOBODA S KRUHEM REDAKČNÍM.

VYCHÁZÍ KAŽDÝ MĚSÍC MIMO ČERVENEC A SRPEN. — REDAKCE A ADMINISTRACE V PRAZE-II ŽITNÁ UL. Č. 4b. — PŘEDPLATNÉ ROČNĚ 40 Kč I S POŠTOVNÍ ZÁSILKOU. — JEDNOTLIVÉ ČÍSLO Kč 4.

ROČNÍK XVII. V PRAZE, V ČERVNU 1935. ČÍSLO 6.

President notářské komory v Brně — Antonín Tesař — osmdesátníkem.

V posledním čísle »Českého Práva« bylo vzpomenuto osmdesátin notáře F. Kováře v Nymburce, tentokráte to zase bude Moravan, jenž v tomto měsíci červnu dožívá se stejného věku ve zdraví i duševní svěžesti. Je to dnešní president notářské komory v Brně — Antonín Tesař — a jest naší povinností vzpomenouti jeho zásluh, pokud se týkají jeho působení veřejného, v oboru samosprávy i stavovských záležitostí moravských, jež by při jeho známé skromnosti unikly naší pozornosti.

Kolega Tesař narodil se 9. června 1855 v Ohrozimi u Prostějova, kdež otec jeho byl učitelem. V jedenácti letech ztratil oba rodiče a jako sirotek seznal život hlavně z jeho stinných stránek. Absolvoval »slovanské« (»české« bylo zakázáno) gymnasium v Olomouci, právnická studia pak, když české fakulty ještě nebylo, na německé universitě v Praze v roce 1879.

Složiv s úspěchem všechny tři státní zkoušky, vstoupil do prakse u Zemského soudu v Brně, kdež v dubnu 1880 byl jmenován bezplatným auskultantem. Měl opravdový úmysl věnovati se praksi soudní, ale starostmi finančními donucen přestoupil k notářství. Dne 1. dubna 1882 byl zapsán jako kandidát u českého notáře Mádra v Břeclavi, u něhož pobyl 7½ roku. Pak substituoval v Hodoníně, Frenštátě pod Radhoštěm, Zábřehu a Starém Městě pod Sněžníkem.

Dne 22. prosince 1892 byl konečně jmenován notářem ve Velké Bíteši, kdež právě tehdy byl zřízen nový okresní soud. Toto jmenování sedmatřicetiletého nadšence i národního pracovníka stalo se pro město i okres pravým požehnáním. Byltě brzo na to zvolen do obecního zastupitelstva a starostou města. V něm pobyl sedm let, zasazuje se intensivně o kulturní i hospodářské prospěchy svého sídla i okresu.

Především se neúmorně pokoušel o zřízení měšťanských škol, což v tehdejších poměrech moravského »musterlandu« bylo velikou opovážlivostí. Školským referentem zemského výboru byl brněnský notář a zarytý Němec Dr. Frendl, jenž po opětovných intervencích odbyl svého bítešského kolegu: »Vy, Češi, jste měšťanek nechtěli, dokonce proti nim protestovali, a bude proto i tahle Vaše žádost odložena ad acta, k těm ostatním, které také nebudou povoleny.«

Ale tímto briskním odmítnutím nedal se náš jubilant odstrašiti, naléhal houževnatě dále, až i silnějším nátlakem veřejnosti byla škola ta nakonec po delší době přece jen povolena.

Velká Bíteš byla městem bez dráhy a hlavně v zimě od celého světa úplně odříznuta. Sotva se proto v ní rozhlédnul, staral se notář Tesař především o spojení s ostatní Moravou. Ve své podnikavosti vymohl si koncesi pro místní dráhu přes Veveří Bytyšku do Kuřima. Generelní projekt byl sice vídeňským ministerstvem obchodu schválen, ale pro slabou účast obcí tišnovského okresu zakrátko opuštěn.

Bylo proto pomýšleno vésti železnici jiným směrem, i vymohl si náš jubilant druhou koncesi pro lokálku z Bíteše do Tetčic u Rosic na trati Brno—Jihlava. Po schválení generelního projektu byl — ovšem teprve někdy začátkem roku 1914 — schválen projekt detailní a místní dráha tato vřaděna jako předloha pro říšskou radu v červnu 1914 do zákona o místních drahách. Válkou ovšem upadl i tento projekt v úplné zapomenutí.

Nechceme se zmiňovati, co dalo práce, námahy, vyjednávání a nesčetných jízd do Vídně a jakou to pohltilo spoustu peněz, kteréžto všechny ohromné náklady byly válkou přivedeny na zmar. Ony drahé projekty šly ovšem z kapsy bítešského notáře. Za republiky pokračování v pracích těchto odpadlo a koncesionář znechucen dalších pokusů zanechal.

Pro »obecní zásluhy« byl jednohlasně zvolen čestným členem města Velké Bíteše, též obcí Březka a Březské, jimž nezištně prosadil zřízení a stavbu obecných škol. V Bíteši samé založil okrašlovací spolek, pak hospodářský spolek okresu bítešského a vymohl městu zimní hospodářskou školu, na níž i sám vyučoval.

Dne 1. července 1899 byl přeložen z Bíteše do Kyjova a když se na podzim téhož roku stěhoval na nové působiště, uspořádalo mu obyvatelstvo města i celého okresu nadšené ovace na rozloučenou. V Kyjově byl již po roce zvolen do obecního zastupitelstva a městské rady.

Dne 1. října 1905 obdržel místo po zemřelém notáři Otakaru Heyduškovi, otci bývalého odborového přednosty v ministerstvu spravedlnosti, ve Vyškově.

V roce 1907 spolu s pisatelem této vzpomínky provedli »revoluci« v brněnské komoře, jejíž následkem na místě dosavadní německé državy po fanatickém Němci Dr. Hanischovi byl za presidenta komory zvolen brněnský notář Máder. Uvážíme-li, že ještě tenkráte měli němečtí notáři v našem kolegiu většinu, takže převrat ten Němce,

kteří na nějaké ohrožení své državy vůbec nepočítali, velmi překvapil, uzná zásluhy nadšenců, kteří po decenniích německé nadvlády přivedli komoru do českých rukou.

Když pak notář Máder v roce 1913 zemřel, přišel Tesař na jeho místo a 1. lednem 1914 začal úřadovati a dosud úřaduje v místnostech na Zelném trhu. V roce 1917 byl zvolen presidentem komory, jímž zůstal do dneška.

Před půltřetím rokem slavil čtyřicetileté výročí svého jmenování notářem, teď zase osmdesáté narozeniny, svěží, čilý a zdráv na těle i na duchu. Jaké se těší důvěře v hlavním městě Moravy i dalekém okolí brněnském, svědčí rozmach jeho kanceláře i rozsáhlá agenda venkovská. Požívá ve všech kruzích obyvatelstva neobmezené vážnosti, je nadmíru oblíben pro svoji mírnost a milou povahu. Je neúmorným pracovníkem, ještě do nedávna psával sám vlastnoručně pozůstalostní protokoly, smlouvy i listiny.

Svoje dovolené tráví s rodinou ve svém »zámečku« ve Křtinách, v jejíž hlubokých lesích se dvěma vnuky podniká přes vysoký věk dlouhé tury. Jinak vede život nanejvýš střídmý, je několik desítek let vegetariánem a absolutním abstinentem. Byl a je snad dosud vášnivým sběratelem vyškovské keramiky a znalcem starožitného nábytku.

Nesčetné starosti a strasti, též rodinná neštěstí dolehla mnohokrát na jeho bílou hlavu, nedovedla však zlomiti jeho životní energii a zaplašiti úsměv jeho vlídného pohledu. Nepatří mezi ty, kdož — o řadu let mladší — náležejí vlastně již minulosti, on naopak dýše věčným mládím. Dráha jeho celého života od útlého věku byla poseta nikoliv růžemi, nýbrž kamením, a že se dopracoval tam, kde je dnes, má co děkovati svojí ohromné píli, své příslovečné skromnosti, občtavosti a houževnatosti ve všech směrech.

Jeho životní zkušenosti jsou tak obsáhlé a stavovský zájem dosud neutuchající, že jeho účasti v rozboru stavovských otázek a jeho pevných rukou ve vedení komory nelze nikterak postrádati.

Přejeme mu z hloubi srdce, aby i nadále působil ve prospěch notářského stavu a zůstal ještě dlouho svěží a zdráv. Dr. F. K.

Dr. OTAKAR HULKA:

K notářským jubilejím.

U příležitosti osmdesátin notáře kol. F. Kováře v Čes. Právu ve spojení se vzpomínkou na životní běh zemřelého notáře Dra Štolby, ozval se v mé paměti obsah zajímavého pro nás notáře článku čelného francouz. deníku »Journal des débats«, nedávno uveřejněného pod nadpisem »Vieux notaires« o analogických běžích života notářského ve Francii. Zněl asi takto:

»... Aplaudujeme rádi k jubileu krásné životní kariéry pana Aimé Grosset námi nedávno oznamovanému, jenž notářuje bez vady 71 roků. Při tom si vzpomínáme na některé z dalších analogií. V roce 1896 v Sablet (dép. Vaucluse) zemřel jako starešina (doyen) notářský ve věku 100 let p. Claude B., jenž notářoval od r. 1825.

Pozoruhodný velice jest další případ pana Fourcault de Pavant. Ten skonal v roce 1859 jako doyen pařížských notářů. Stal se notářem v r. 1789. Starší jeho bratr, též notář, byl právním zástupcem téměř celého prvního stavu, a zemřel na popravišti, protože poskytl podpory několika svým proskribovaným klientům a celý jeho majetek byl konfiskován. A tu jmenovaný přeživší notář převzal všechny závazky svého bratra notáře a zapravil všechny nároky, nechtěje, aby smrt, »a č č e s t n á«, zkracovala klienty ...«

Pozoruhodným pro poměry francouz. notářství byl tento dodatek téhož článku »Journal des débats«:

»... To je episoda ze života dvou francouzských notářů téhož jména. Také jubilant p. Aimé Grosset má mezi svými předky vzt. strýci řadu notářů vesměs téhož jména. A v tom směru jest zajímavo zjištění spisovatele (ale není sám) p. Alfreda de Courey v jeho díle »Une Idylle de Paris«, jež jedná o staré notářské kanceláři installované v ulici »du Marais«, která už po více generací přechází z otce na syna, při čemž uvádí:

Probíráme-li se nomenclaturou těchto gentlemanů-notářů pařížských a označeními jejich předchůdců, máme před sebou jako proporci v jednom rodě trvavšího notářství číslo přes 10%, beze zření ku zetům nebo synovcům!

Uvědomujeme si dobře, jaké prozíravosti, diskrétnosti, opatrnosti, stálé pozorlivosti a jaké iniciativnosti a tudíž jak velké starostlivosti o zájmy svěřenců má zapotřebí notář hodný tohoto názvu ...«

Zajisté nelze jinak než blahopřáti Francii k tomu, jak zařídila své notářství. Arci vyniká mezi národy vedoucími v kultuře a demokracii pro svou přesnost v myšlení, pro neúchylnou logičnost jednomyslně celým duchovním světem mu přiznávanou, ať se jeví v díle literárním a uměleckém, nebo, což hlavním jest, v přímočarosti při budování zákonů, tedy také vybudování francouzského notářství. Vlastnost to, jež spolu s demokratickým respektováním zdravého vývoje nedovoluje rušiti bez rozmyslu nebo překotně velký význam tradičnosti, základu to evoluce (ovšem nikoliv oné evoluce, jež dobré staré mění v horší nové!).

Dr. OTAKAR HANNA, kand. notářství v Praze II.:

Sami nebo společně?

(Co nás dělí a co spojuje.)

Následující úvahy jsou míněny jednak jako odpověď na výzvu p. Dra K. Nováka v předchozím čísle tohoto časopisu »Podejme si ruce«, jednak navazuje na výstižný článek p. notáře F. Kováře v březnovém čísle ohledně § 8 a násl. osnovy nového advokátního řádu. Autor těchto úvah nepokládá se zajisté za povolána mluviti jménem celého stavu notářského, ale jako kandidát tohoto stavu chápe se výzvy učiněné p. notářem Kovářem závěrem jeho článku k mladým, a chce jen sděliti svůj skromný názor k případné další diskusi.

Především nutno co nejsrdečněji uvítati konečně slova jiná než dosud obvyklá bojovná od stavu nám tak příbuzného, s nímž máme tolik zájmů společných, s nímž jsme se však dosud více potírali jako s nepřítelem než družili, zatím co jinde nám vyrůstali nepřátelé často daleko nebezpečnější. Je vidět, že mladá generace, která se u stavu advokátního dostává k veslu, smýšlí o těchto věcech zcela jinak než generace starší; je to opravdu něco nového, nebývalého, začátek spolupráce obou stavů, která se již i prakticky začíná provádět, a s povděkem lze kvitovati, že podnět vyšel zrovna ze strany, z níž jsme ještě nedávno po neblahé aféře notáře Patsche byli